

splinter na eenigen tijd uit zich zelf afgevalen zijn. Het bovenste, sterk verdikte, ooglid was, nu het zijn steun miste, over de ledige oogholte gezakt. Het overigens gezonde dier was sterk vermagerd, wat niet te verwonderen is.

De vogel is waarschijnlijk na het eerste schot bewusteloos in 't hout gevallen en het is alleen aan het slechte zoeken te wijten dat het dier niet dadelijk is gevonden.

Gewoonlijk blijven de houtsnippen in den trektijd slechts eenige dagen op eenzelfde plaats, maar deze was, ongeschikt voor den trek, drie weken in hetzelfde bosch, bijna op op dezelfde plaats, gebleven. Dit geval bewijst wel, welk een enorme geneeskracht een overigens gezond lichaam heeft.

Vlaardingen, 9 Dec. '24.

P. HUMMELINCK.

Schoon als zulver. — In het boek „Het Vogeljaar” 1923, lees ik op blz. 120 zelf zoo'n viertal kan nog „schoon als zulver” zijn, dat onderzoek je door even een ei in 't water te houden, zinkt het flink, dan is 't nog goed, maar zweeft of drijft 't, dan is de vorming van het jonge kievitkuiken reeds begonnen. *Of die kiem dan door het schouwen gedood is weet ik niet*. Wat het door mij onderstreepte betreft, kan ik u met zekerheid melden, dat de kiem door het schouwen niet wordt gedood. Mijn persoonlijke ondervinding deel ik u bij dezen mede.

In mijn vorige standplaats „Wartena” (ik ben rijksveldwachter) zag ik voor enkele jaren een jongen in het veld, die daar iets zocht. Daar het in de maand Mei was, alzoo gesloten tijd voor eieren rapen, begaf ik mij derwaarts. Daar gekomen zijnde zag ik, dat die jongen vier kievitseieren in zijn handen had. Op mijn vraag, hoe hij daar aan kwam, gaf hij mij te kennen, dat hij die aldaar had geraapt en naar hun woning, die op ongeveer $\frac{1}{3}$ uur van daar gelegen was, had mede genomen. Bij hun huis hadden hij en zijn vader die eieren geschouwd en bevonden, dat zij bebroed waren. Zijn vader had hem toen gelast, die eieren in het nest terug te brengen, waaraan hij wilde voldoen, doch kon het leeg nest niet terugvinden. Ik hielp hem toen zoeken en vond een leeg kievitsnest, hetgeen volgens zijn zeggen hetzelfde was, alwaar hij de eieren had uitgenomen. Die eieren, welke toen ongeveer één uur uit het nest en in het water waren geschouwd geweest, werden toen door mij in dat nest gelegd. Ik heb toen mijn bijzondere aandacht op dat nest met eieren gevestigd. Reeds den volgenden dag zag ik tot mijn blijdschap, dat de moeder kievit er weer op zat te broeden. Alle dagen bezocht ik dat plekje. tot den 15en dag. Toen zag ik, dat de moeder kievit met drie jongen bij het nest stond, het vierde ei was niet uitgekomen. Bij onderzoek bleek mij, dat het onbevruucht was. Uit vorenstaande meen ik wel te kunnen aannemen, dat bij schouwen van een ei in het water de kiem niet wordt gedood. Ik hoop door deze toelichting u dezelfde overtuiging te hebben geschonken.

K. TEMPEL, Rijksveldw.-brig.-tit., Anjum (Fr.).

Libellen-vogels. — Nog steeds heb ik verzuimd U mede te deelen, dat ik op Dinsdag 19 Mei op den zeedijk tusschen Kuinre en Lemmer groepjes libellen heb waargenomen, die vanuit zee landinwaarts trokken.

Verder nog iets over den trek. Deze schijnt op Zaterdag 31 October zeer sterk te zijn geweest. Op de boot van Breskens naar Vlissingen zag ik om $\pm 8\frac{1}{2}$ uur steeds troepen vogels naar het Zuiden trekken, o.m. lijsters, leeuwerikken, kraaien, strandloopertjes en ganzen (30 stuks). Een schipper vertelde mij, dat hij gedurende de 8 jaar, dat hij op deze lijn voer, nog nooit zooveel vogels had zien overkomen als dezen morgen. 's Middags in de Scheveningsche Boschjes was het eveneens vol vogels, vooral vinken, meezen, koperwieken en roodborstjes. Ook waren er weer eens veel goudhaantjes. Na Februari 1922 toen er eenigen tijd achtereen zeer veel in de boschjes waren, had ik ze niet meer waargenomen (uitgezonderd een paar kleine troepjes van 2 à 3 stuks).¹

Den Haag.

J. E. CARRIÈRE.

Hoe meer hoe liever. — Uit den Haag ontvangen wij het bericht, dat daar is opgericht de Vereeniging voor Vogelbescherming „'s Gravenhage en Omstreken”. Voorzitter is de heer W. Tolsma, secretaris de heer Bouma, Rotterdamschestraat 103, den Haag. Ik wensch de nieuwe vereeniging een lang en gelukkig leven, vooral omdat ik vermoed, dat zij de

vogelbescherming wel zal baseeren op vogelstudie. Haar kaliber toch meet ik af op de prestaties en het wezen van mijn vriend Tymstra, die ons in de Novemberaflevering zoo'n aangename kijk gaf op de mogelijkheden bij het Haagje. De nieuwe Vereeniging telt haar leden reeds bij honderden.

Het verheugt mij zeer, dat Den Haag zich zoo gaat roeren. De Nederlandsche Natuurhistorische Vereeniging heeft er reeds veel goed werk gedaan, het Meijndel-onderzoek neemt daarbij een zeer bijzondere plaats in en nu komt weer frisch enthousiasme in breeden kring. Den Haag heeft dat noodig, want het zal een felle strijd moeten voeren om zijn natuurschoon te behouden, niet alleen op het eng begrensde grondgebied van de gemeente zelve, maar ook in de naburige gemeenten van den Hoek van Holland tot Katwijk. Tot nog toe heeft Den Haag mij dikwijls herinnerd aan Jung Jochen, die maar lijdelijk toezag, dat Bauschan de worst opvrat.

Juist met het oog op den zwaren strijd, die te wachten staat, zou ik de jonge Vereeniging willen aanraden, om toch vooral nauw contact te zoeken met de de groote Vereeniging tot Bescherming van Vogels in Nederland. Plaatselijke actie is van groote waarde, maar Eendracht maakt Macht.

JAC. P. TH.

Pemphigus bursarius + P. spirothecae. — De artikelen in De Levende Natuur van den heer Joman over gallen, deden mij dezen zomer iets meer dan gewoonlijk letten op afgevalen bladeren. Eind Juli vond ik op het Museumplein eenige populierenbladeren met gallen van *Pemphigus bursarius* en dito met gallen van *P. spirothecae*.

Het zal u wellicht interesseeren, dat ik hierbij één geval aantrof, waarbij *bursarius* en *spirothecae* te zamen aan één bladsteel voorkwamen, zooals bijgaande afbeelding doet zien.

Twee of meer gallen van dezelfde soort aan één bladsteel schijnt tamelijk gewoon te zijn. (Zie afb. Geïll. Flora, Heimans, Heinsius en Thyse, blz. 1122). Voor enkele *Pemphigus*soorten is zelfs het optreden in „bosjes” kenmerkend. (Zie Darboux et Hovard. Cat.). Bij de door mij verzamelde gallen kwam van dezelfde soort steeds maar één exemplaar per bladsteel voor.

Amsterdam, 24 Oct. 1925.

J. TEN HAGEN.

Witband Kruisbek. — Op 5 November j.l. stond ik voor het open raam van mijn slaapkamer, toen ik plotseling van uit het dichtbij gelegen kreupelhout een mooi vogeltje zag nedervliegen op den grond vlak voor mij. Aanstands herkende ik hem als een *Loxia bifasciata*. De witte banden op zijn vleugels waren mij zoo duidelijk, dat ik mij niet kon vergissen. Ik meende hem eerst dood te schieten en te laten opzetten; maar als vogelliefhebber kon ik het niet van mij verkrijgen. Kort daarop vloog hij weer terug naar het nabijzijnd kreupelhout. Hij was alleen en naderhand heb ik er ook geen meer gezien.

Budel.

F. A. B. VAN BAARZ.

Late Lepelaar. — Misschien stelt u er belang in dat ik op 24 Oct. op een excursie nog een *lepelaar* heb gezien. In de verte hem ziende, dachten we eerst dat het een zwaan was, maar dichterbij was duidelijk de snavel te zien.

Den Haag.

K. WALDECK.

Bij de Buren. — De „Times” van 23 en van 24 October geeft een vrij uitvoerige en tamelijk gemakkelijke beschrijving van het natuurmonument Scoll Head en zijn bewaakster Miss Ethel Turner. Miss Turner is al een oude grijze dame. Wij hebben haar hier in Holland een paar jaar geleden te gast gehad en zij heeft zeer mooie foto's gemaakt in het Naardermeer en op Texel. Ik behoef niet te zeggen, dat zij evenals al haar landgenooten verrukt was van onze natuurmonumenten, in 't bijzonder van onze lepelaars